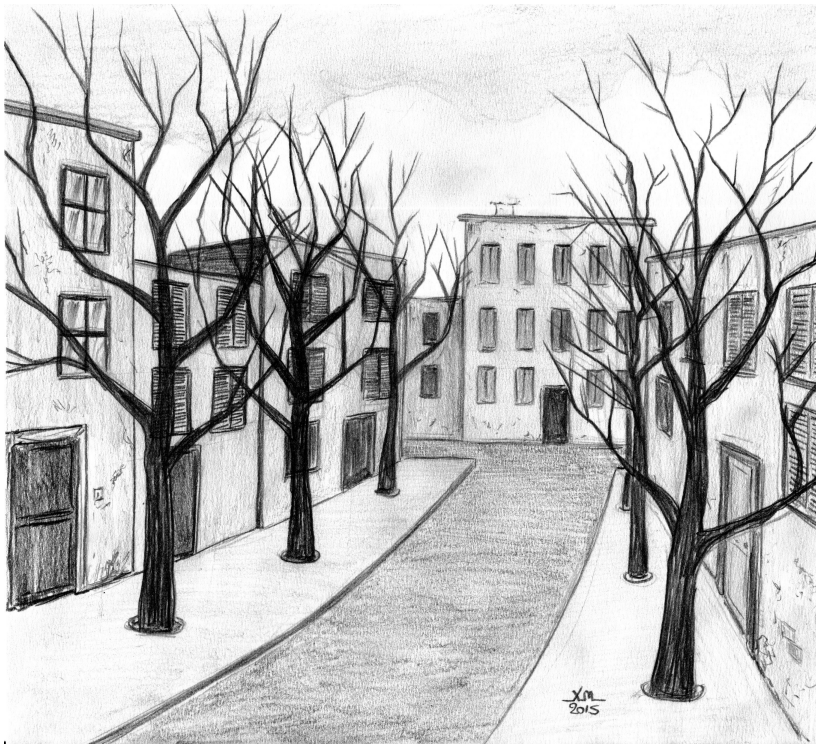

Νίκος Σουβατζής

Χειμερινή ισημερία

Πρώτη έκδοση (σε έντυπη μορφή) 2016

Η μη εμπορική χρήση μέρους ή όλου του έργου είναι ελεύθερη αρκεί να υπάρχει αναφορά στον δημιουργό.

Χειμερινή ισημερία

© Νίκος Σουβατζής
Φεβρουάριος 2019

Νίκος Σουβατζής

Χειμερινή ισημερία

Ποιητική συλλογή

Πειραιάς 2019

Συντελεστές

Το σχέδιο του εξωφύλλου ζωγράφισε ο Χρήστος Μακροζαχόπουλος.

Τη φωτογράφιση του Νίκου Σουβατζή έκανε ο Αντώνης Ποντίκης.

Την ψηφιοποίηση του φιλμ έκανε ο Ηλίας Κοσίντας.

Βιογραφικό

Ο Νίκος Σουβατζής γεννήθηκε στο Βερολίνο το 1977. Έχει γράψει μια συλλογή διηγημάτων με τίτλο *Αναχώρηση* και μια νουβέλα με τίτλο *Μετά από χιλιάδες φεγγάρια*.

Ατσάλι και φωτιά

Τα όνειρά μας είναι χώμα και νερό
σαπίζουν σε ανήλιαγα κελιά
ψάχνουν αέρα να αναπνεύσουν
εισπνέουν δακρυγόνα και καυσαέριο
σέρνονται στην ασφαλτο
στοιχειώνουν τους δρόμους

Τα όνειρά μας είναι πεφταστέρια
που λάμπουν για λίγο στον ουρανό
πριν ξεψυχήσουν,
λόγια που τα παίρνει ο άνεμος,
κύματα που σβήνουν στην ακτή

Τα όνειρά μας είναι ατσάλι και φωτιά
καίνε τους φόβους μας
φωτίζουν τις σιωπές μας

Τα όνειρά μας είναι αχαρτογράφητα νησιά,
παρθένα δάση, άπαρτες βουνοκορφές

Τα όνειρά μας είναι αγέννητα παιδιά
που ζωγραφίζουν το μέλλον

Σκόνη πάνω σε παλιά βιβλία

Το ποίημα αυτό είναι απ' τα ποιήματα
που ασφυκτιούν στο χαρτί
Ονειρεύεται μια νύχτα
να δραπετεύσει
και να γνωρίσει τον κόσμο

Να περιγηθεί εκεί που γεννιέται η ζωή,
εκεί που γράφεται η ιστορία,
εκεί που αψηφούν τον θάνατο
και τους φυσικούς νόμους,
εκεί που κερδίζουν το ψωμί,
εκεί που αλλάζει ο κόσμος,
εκεί που γκρεμίζουν τα τείχη

Να αναπνεύσει ελεύθερο,
να αγαπήσει και να μισήσει,
να μεθύσει από έρωτα,
να γίνει κτήμα όλων των ανθρώπων,
να γίνει τραγούδι
που θα τραγουδήσουν όλα τα στόματα

Να γίνει αέρας και βροχή
και η σκόνη πάνω σε παλιά βιβλία,
να γίνει θάλασσα ανταριασμένη
που θα μιλούν για αυτή οι παλιοί ναυτικοί
στα καφενεία του λιμανιού

Να εισβάλλει σε παλιά βιβλία
και ασπρόμαυρες φωτογραφίες
και να διασχίσει κάθετα την ιστορία
Απ' τον Οκτώβρη του '17
στον Ιούλιο του '36,
απ' τον Δεκέμβρη του '44
στον Νοέμβρη του '73
και στο φθινόπωρο του '77

Κι όταν πια γνωρίσει τη ζωή
απ' την καλή κι απ' την ανάποδη,
όταν στις βαθιές αυλακιές στο μέτωπό του
μπορεί κανείς να διαβάσει
ύμνους και θρήνους
για τη ζωή και τον θάνατο,
τότε να ξαναγυρίσει στο χαρτί
και κάθε λέξη του
να έχει να αφηγηθεί μια ιστορία

Στην αθέατη όψη του κόσμου

Όταν θα μάθεις να ακούς κραυγές
εκεί που οι άλλοι ακούν μόνο σιωπή,
όταν θα μπορέσεις να δεις
ολόκληρους κόσμους
εκεί που οι άλλοι βλέπουν
το απόλυτο κενό

Όταν κλείσεις τα μάτια στο τίποτα
που ανάγεται σε σπουδαίο
Όταν κλείσεις τα αυτιά στον θόρυβο
που αποκοιμίζει συνειδήσεις
Όταν μάθεις να διαβάξεις
πίσω απ' τους πηχυαίους τίτλους
Όταν αναζητήσεις την ουσία
μακριά απ' το ψέμα
που βάφτισαν αλήθεια

Όταν καταλάβεις
πως ό,τι γράφεται με πόνο
προσεγγίζεται μόνο με την καρδιά
γιατί διαφορετικά
δεν μπορείς να το καταλάβεις
Όταν σταθείς με δακρυσμένα μάτια
πάνω από ένα ποίημα
και νιώσεις πως υπάρχει
και μια άλλη όψη του κόσμου
αθέατη για όσους δεν έχουν καρδιά

Τότε ίσως καταλάβεις
γιατί υπάρχουν άνθρωποι
που καταθέτουν την ψυχή τους στο χαρτί

Τα πρόσωπα πίσω απ' τις μάσκες

Φοβάμαι αυτούς που με γεμίζουν πληγές
για να έρθουν μετά να τις γιατρέψουν
Φοβάμαι αυτούς που γεμίζουν
με μίσος την καρδιά μου
για να έρθουν μετά να μου διδάξουν την αγάπη

Φοβάμαι αυτούς που με βυθίζουν στο σκοτάδι
για να έρθουν μετά να μου χαρίσουν το φως
Φοβάμαι αυτούς που μου κλέβουν την άνοιξη
για να έρθουν μετά να την πουλήσουν ακριβά
Φοβάμαι αυτούς που βάφουν γκρίζο τον ουρανό
για να μου μιλήσουν μετά για το απέραντο γαλάζιο

Φοβάμαι αυτούς που φλυαρούν ακατάπαυστα
για να έρθουν να μου μιλήσουν
για την αξία της σιωπής
Φοβάμαι αυτούς που παγώνουν
το χαμόγελο στα χείλη μου
για να μου μιλήσουν μετά για αισιοδοξία

Φοβάμαι αυτούς που χαλάνε τον ύπνο μου
για να με κοιμίσουν με τα ψέματά τους
Φοβάμαι αυτούς που εισβάλλουν
απρόσκλητοι στα όνειρά μου
για να με μάθουν δήθεν να ονειρεύομαι

Ίχνη πάνω στην άμμο

Ίχνη πάνω στην άμμο
στις ακτές της Μεσογείου
Η ιστορία του κόσμου
είναι ίχνη πάνω στην άμμο
που τα σβήνουν τα κύματα

Αν βρείτε κάποτε πάνω στην άμμο
μικροσκοπικά ίχνη που ίσα που φαίνονται
μην προσπεράσετε βιαστικά
σαν να είναι κάτι που δεν σας αφορά
Εκεί κοντά μπορεί να βρείτε
κάποιο μεταναστευτικό πουλί
που έσπασε το φτερό του,
έχασε το σμήνος του κι απόμεινε μονάχο

Μην πείτε πως σας είναι άγνωστο,
κάτι πρωτόγνωρο που δεν έχετε ξαναδεί
Μην ψάξετε τη συνομοταξία και την τάξη του
μέσα σε βιβλία σκονισμένα
Μόνο θυμηθείτε τις ιστορίες που έλεγαν οι παλιοί
πως κάποια μέρα έφτασαν σε μια ακτή κυνηγημένοι
και πάνω στα συντρίμια ξαναχτίσαν τη ζωή τους

Η ιστορία ακόμα μας περιμένει

Αυτοί που τρώνε με χρυσά κουτάλια
ζητούν να πεινάσουμε
Αυτοί που φλυαρούν όλη μέρα
ζητούν να σωπάσουμε
Αυτοί που μας σκοτώνουν
μας ζητούν να καταδικάσουμε τη βία
Αυτοί που μας κλέβουν
μας ζητούν να δηλώσουμε ένοχοι κλοπής
Αυτοί που κατάντησαν τις ζωές μας στατιστικά στοιχεία
δίνουν μαθήματα ανθρωπισμού
Αυτοί που μας σπρώχνουν στον γκρεμό
καταδικάζουν τα άκρα
Και η ιστορία ακόμα μας περιμένει

Αστέρια από χώμα

Οι άνθρωποι για τους οποίους μιλώ
είναι κοντά μας
αλλά κάποιοι δεν τους βλέπουν ποτέ
Μπορεί κανείς να τους δει
στα νυχτερινά λεωφορεία,
στα επείγοντα των δημοσίων νοσοκομείων,.
στις λαϊκές αγορές,
στα καφενεία των εργατικών συνοικιών
και στις προσφυγικές γειτονιές,
στα εργοστάσια και στα λιμάνια,
στα κουρέια των μεταναστών,
στις διαδηλώσεις και τις απεργίες

Οι άνθρωποι για τους οποίους μιλώ
δεν φλυαρούν, μόνο μιλούν με το βλέμμα τους
Ξεκινούν αξημέρωτα για τη δουλειά
και το βράδυ γυρίζουν σκοτωμένοι απ' την κούραση
και όταν δεν έχουν δουλειά
γυρίζουν στους δρόμους με σκυμμένο το κεφάλι
και ντρέπονται να αντικρίσουν τα παιδιά τους

Οι άνθρωποι για τους οποίους μιλώ
φτιάχνουν αστέρια από χώμα
και τους δίνουν ονόματα
όταν οι άλλοι κοιμούνται

Η ζωή μας περιπλάνηση στην έρημο

Ξοδέψαμε τη μισή ζωή μας
περπατώντας στην έρημο
περιμένοντας να φτάσουμε στη θάλασσα
Την ξέραμε μόνο
απ' τις διηγήσεις των παλιών
και των ονειροπόλων
τις νύχτες γύρω απ' τη φωτιά

Όταν το πήραμε απόφαση
ότι δεν θα φτάσουμε ποτέ
καταλάβαμε ότι μέχρι τότε
ήμασταν παιδιά
κι έπρεπε να μεγαλώσουμε απότομα
για να φέρουμε τη θάλασσα σ' εμάς
αφού δεν μπορούσαμε να πάμε εμείς σ' αυτή
Ενώσαμε τα χέρια κι αρχίσαμε

Χιλιάδες πληγές

Σας μισώ για χιλιάδες διαφορετικούς λόγους
Για τα χαμόγελα που παγώσατε,
για το αίμα και τα δάκρυα
που χύθηκαν εξαιτίας σας,
για τα παιδιά που δεν γεννήθηκαν,
για τα παιδιά που σταμάτησαν να παίζουν,
για την πίκρα στα μάτια των απόμαχων της ζωής,
για την απόγνωση στα μάτια των νέων,
για τις νύχτες που δεν μπορώ να κοιμηθώ,
για τα πρωινά που θέλω να ουρλιάξω,
για τις Κυριακές που γίναν μαχαίρι

Πιο πολύ όμως μισώ τους άλλους,
αυτούς που αποβλακώνονται όλη μέρα
μπροστά σ' ένα κουτί
και παπαγαλίζουν με στόμφο στα καφεενεία
τα ψέματά σας
νομίζοντας ότι λένε κάτι σπουδαίο

Αυτούς που διαβάζουν τις ανοησίες σας
και παριστάνουν τους υποψιασμένους,
αυτούς που σας εμπιστεύονται τις ζωές τους
και όταν το μαχαίρι του δημίου
πλησιάζει τον λαιμό τους
αισθάνονται ένοχοι και σας μακαρίζουν

Ιστορίες μιας νύχτας του χειμώνα

Παγωμένα βλέμματα, παγωμένες καρδιές
Μέχρι κι ο χρόνος έχει παγώσει
Κάθε που ρωτάμε πότε θα 'ρθει η μέρα μας
μάς καταπίνει η σιωπή
Χλωμό φως, τι να κάνει μόνο του
απέναντι στο πιο βαθύ σκοτάδι;

Παγωμένα χέρια, ατέλειωτες νύχτες
Έρημοι δρόμοι, αδύναμες φωνές
Ζούμε περιμένοντας την άνοιξη
με τον Μάη πάντα στην καρδιά μας
Τα όνειρα σε χειμερία νάρκη
και η ζωή παλεύει να ανασάνει

Η αλήθεια μας απέναντι στο ψέμα τους
με το βλέμμα εκεί που δεν φτάνει το δικό τους
και τη μνήμη μας να απειλεί την αμνησία
Γύρω απ' τη φωτιά μαζεύτηκαν άνθρωποι,
λένε ιστορίες του κόσμου που θα 'ρθει
και μια φωνή σιγοτραγουδά ένα τραγούδι
που λέει πως ο χειμώνας μοιάζει ατέλειωτος
γιατί μας κρύβουν τον ήλιο

Απογραφή

Μετράω καλά κάθε χαμόγελο που μου στερήσατε,
κάθε μέρα της άνοιξης που έχασα,
κάθε Κυριακή που θύμιζε θάνατο,
κάθε ακτίνα του ήλιου που δεν έφτασε στα μάτια μου,
κάθε ηλιοβασίλεμα που πέρασε χωρίς να μ' αγγίξει,
κάθε ξεφτισμένο καλοκαίρι,
κάθε ψεύτικη λέξη παρηγοριάς,
κάθε άρρωστη σκέψη,
κάθε κουβέντα απελπισίας

Να 'στε σίγουροι πως κάποτε
θα πάρω πίσω σε μια στιγμή
όλα όσα μου στερήσατε
όταν δω στα μάτια σας
τον τρόμο για το τέλος

Σαν τα σύννεφα που φέρνουν βροχή

Κοιμόμαστε με τον φόβο,
ξυπνάμε με την αγωνία
και στο ενδιαμέσο λέμε ότι ζούμε
μήπως και το πιστέψουμε
Μαζευόμαστε στη γωνιά μας
και τη ζωή όλο την αναβάλλουμε

Κι είναι κάτι στιγμές που η ψυχή μας
θέλει να ξεχυθεί στους δρόμους
και να ξαναδώσει νόημα στις λέξεις
μα πάντα κάτι την κρατάει

Ανασαίνουμε εγκλωβισμένοι σ' έναν κόσμο
που οι άνθρωποι κοιτάζουν το κενό
και δεν γελούν ποτέ
Να τους φοβάστε αυτούς που δεν γελούν ποτέ
μπορεί η πίκρα τους μια μέρα να σας πνίξει

Και να που έρχεται κάποτε η ώρα

Κάποτε τελειώνουν τα ψέματα
Κάποτε σωπαίνουν οι πολύξεροι και οι σοφοί
Κάποτε οι προφητείες διαψεύδονται
Κάποτε η αλήθεια περιφέρεται γυμνή στους δρόμους
Κάποτε πονάμε αρκετά ώστε να αρχίσουμε
να ακούμε ο ένας τον άλλον

Και να λοιπόν που έρχεται κάποτε η ώρα
οι φτωχοί να μιλήσουν για τη φτώχεια,
οι σιωπηλοί να μιλήσουν για τη σιωπή,
οι αθώοι να μιλήσουν για την αθωότητα,
οι ένοχοι να μιλήσουν για την ενοχή,
οι ζωντανοί να μιλήσουν για τη ζωή,
οι ονειροπόλοι να μιλήσουν για τα όνειρα,
εμείς να μιλήσουμε για μας

Ό,τι αγαπάω παλεύει στους δρόμους

Μισώ αυτούς που είναι βιδωμένοι στους καναπέδες
 Μισώ αυτούς που καταδικάζουν τη βία
 απ' όπου κι αν προέρχεται
 Μισώ αυτούς που δεν φτάνει στη μύτη τους
 η μυρωδιά απ' τα δακρυγόνα
 Μισώ αυτούς που δεν φτάνουν στα αυτιά τους
 οι κραυγές των απελπισμένων
 Μισώ αυτούς που δεν βλέπουν τα μάτια τους
 το αίμα στους δρόμους

Μισώ αυτούς που πιστεύουν στην αντικειμενικότητα
 της τηλεόρασης και των εφημερίδων
 Μισώ αυτούς που δίνουν δίκιο
 στους δήμιους και τους δολοφόνους
 Μισώ αυτούς που θρηνούν
 για τους καμένους κινηματογράφους
 και τις καταστροφές,
 είναι αυτοί που δεν θρήνησαν ποτέ
 όταν καίγονται άνθρωποι και καταστρέφονται ζωές
 Μισώ αυτούς που μιλούν για κουκουλοφόρους,
 είναι αυτοί που κάποτε μιλούσαν για συμμορίτες
 και κατσαπλιάδες
 Μισώ τους καλοταϊσμένους αυλοκόλακες
 που ζητούν ησυχία, τάξη και ασφάλεια

Μισώ αυτούς που περνούν δίπλα απ' τα οδοφράγματα
 και δεν νιώθουν τίποτα

Μισώ αυτούς που μιλούν για τα δυο άκρα
που είναι, λένε, εξίσου επικίνδυνα
Μισώ αυτούς που δεν θα καταλάβουν ποτέ
γιατί καίνε οι φωτιές στους δρόμους
Μισώ αυτούς που λένε ότι έτσι δεν αλλάζει τίποτα
Μισώ αυτούς που λένε ότι οι εποχές έχουν αλλάξει
Μισώ αυτούς που κοιτάνε τη δουλειά τους
Μισώ τους αδιάφορους
Μισώ τις ίσες αποστάσεις
Μισώ αυτούς που θυμούνται την αξία
της ανθρώπινης ζωής
μόνο όταν αυτή ανήκει σε πολιτικούς,
βιομηχάνους και εφοπλιστές

Μισώ αυτούς που ποτέ δεν έσφιξαν
το χέρι του διπλανού τους
για να του δώσουν κουράγιο
Μισώ αυτούς που ποτέ δεν σκούπισαν
τα δάκρυα του αδελφού τους
γιατί τα πήραν για αδυναμία

Μισώ αυτούς που ποτέ δεν έκλαψαν,
από φόβο για τα σχόλια των άλλων
Μισώ αυτούς που σκοτώνουν τα όνειρα των ανθρώπων
γιατί έχουν ξεχάσει να ονειρεύονται
Ό,τι αγαπάω παλεύει στους δρόμους
για να ζήσει

Μια χαραμάδα τρυφερότητας στην κόλαση

Όταν μοιάζει να έχουν ειπωθεί τα πάντα
και οι λέξεις δεν έχουν πια νόημα
έρχεται η σιωπή
Μετά τη σιωπή έρχεται η ποίηση

Η ποίηση είναι πόνος
που μετατράπηκε σε λέξεις
ζυγισμένες με ακρίβεια,
κραυγές πληγωμένων αγριμιών,
το τραγούδι φυλακισμένων πουλιών
και το παράπονο όσων δεν χωράνε στον κόσμο τους,
μια χαραμάδα τρυφερότητας στην κόλαση,
τα δάκρυα που δεν στέγνωσαν ποτέ,
η αγάπη της πρώτης μάνας του κόσμου,
η ανάμνηση της παλιάς ευτυχίας
και το φως ενός κεριού
στους αμέτρητους σκοτεινούς αιώνες

Μετά τη λήθη

Πάνω σε μια κουκίδα του σύμπαντος
γεννήθηκε ο άνθρωπος
και μια μέρα σηκώθηκε όρθιος
για να βαδίζει προς το μέλλον
κι ύστερα ανακάλυψε τη φωτιά
για να νικήσει το σκοτάδι
και να ζεσταίνει τις νύχτες του
κι ύστερα κοίταξε τον ουρανό
κι ονειρεύτηκε καινούργιους κόσμους
κι έμαθε πως μπορεί να ζήσει μόνο με τους άλλους
κι ανακάλυψε την αγάπη
και πάνω εκεί έχτισε τον κόσμο
κι ύστερα έφτιαξε τη γλώσσα
για να υμνήσει τον ήλιο και τη θάλασσα
και τη γραφή για να νικήσει τον θάνατο

Και ύστερα ήρθαν οι θεοί και τον έμαθαν να μισεί
και η εξουσία και τον έμαθε να σκοτώνει
και χώρισε τη γη σε άνισα μέρη
και χάραξε σύνορα
κι έφτιαξε στρατούς και σημαίες
για να φοβίζει τους εχθρούς

Κάποτε θα ξανασταθεί όρθιος
για να βρει τον δρόμο προς το μέλλον
και θα θυμηθεί αυτό που πάνω του έχτισε τον κόσμο
και θα μάθει πάλι
να σφίγγει το χέρι του διπλανού του

Και θα μάθει να αγκαλιάζει τους ηττημένους
και να μοιράζεται το ψωμί και τον πόνο

Και τότε θα μοιράσει ξανά τον κόσμο απ' την αρχή:
Ένα κομμάτι ευτυχίας για τον καθένα,
λίγα δάκρυα χαράς
κι ένα αστέρι για τα μοναχικά βράδια
Και τα μόνα σύνορα θα 'ναι εκεί που τελειώνει ο ουρανός

Για ένα ηλιοβασίλεμα

Ζούμε για ένα ηλιοβασίλεμα
κι ένα ουράνιο τόξο
μετά από ανοιξιιάτικη βροχή
Ζούμε για μια συγγνώμη
που δεν προλάβσαμε να πούμε
και για τις λίγες στιγμές
που νιώθουμε αθάνατοι

Ζούμε για ένα αυγουστιάτικο φεγγάρι
και τη μυρωδιά της νοτισμένης γης
Ζούμε για να δούμε
τις πληγές μας να κλείνουν
και να αναγνωρίσουμε τα ίχνη μας
πάνω στο μονοπάτι
που διαλέξαμε να διαβούμε

Ζούμε για να δούμε τα χιόνια να λιώνουν
και να γίνονται ποτάμι
που κολυμπούν τα παιδιά
Ζούμε για να ακούσουμε
τις λίγες εκείνες λέξεις
που μιλάνε στην καρδιά μας

Ζούμε για να δούμε τη ζωή μας
να αποτυπώνεται σε έναν στίχο
έτσι που να πούμε ότι άξιζε τελικά η ζωή

Στο ίδιο φωτεινό αδιέξοδο

Βρεθήκαμε μια παγωμένη νύχτα
για να μοιραστούμε
δυο ζεστές κουβέντες,
ένα τσιγάρο
κι ένα πλάκωμα στο στήθος
Θα ανταμώσουμε πάλι
όταν τα βήματά μας
μάς φέρουν στο ίδιο φωτεινό αδιέξοδο,
θα αναγνωριστούμε
όταν συναντηθούν τα βλέμματά μας,
θα πιούμε
σ' όσους δεν πούλησαν την ψυχή τους,
θα γελάσουμε
για όσους δεν πρόλαβαν να γελάσουν,
θα δοξάσουμε τους ηττημένους

Εκατόν τριάντα έξι ψέματα

Εκατόν τριάντα έξι ζωές
 Εκατόν τριάντα έξι θάνατοι
 Εκατόν τριάντα έξι εγκλήματα σε έναν χρόνο
 Η ειρήνη τους σκοτώνει όσο και ο πόλεμός τους
 Εκατόν τριάντα έξι όνειρα
 Εκατόν τριάντα έξι εφιάλτες
 Μια εχθρική θάλασσα
 Εκατόν τριάντα έξι ορφανές αγκαλιές

Ο δρόμος για την Ευρώπη είναι σπαρμένος
 με νάρκες και συρματοπλέγματα
 Ο δρόμος για τη ζωή κρύβει σε κάθε βήμα τον θάνατο
 Εκατόν τριάντα έξι άνθρωποι
 Μάνες, αδέρφια, πατέρες, παιδιά, φίλοι αγαπημένοι
 Για σας μόνο αριθμοί
 Εκατόν τριάντα έξι ψέματα και μια αλήθεια:
 Οι απόκληροι είναι εύκολος στόχος για τους δειλούς

Υ.Γ. Στο διάστημα ενός έτους εκατόν τριάντα έξι
 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στο Αιγαίο στην
 προσπάθειά τους να φτάσουν στην Ευρώπη. Το ποίημα
 αυτό γράφτηκε πριν οξυνθεί η προσφυγική κρίση.
 Δυστυχώς τα επόμενα χρόνια ο τραγικός απολογισμός
 έφτασε σε δυσθεώρητα ύψη.

Στη μέση της νύχτας

Σβήνεις νευρικά το τσιγάρο,
βαριανασαίνεις
και λες ότι δεν θα κοιμηθείς
αν δεν τους δεις κρεμασμένους,
όμως κοιμάσαι γιατί η ζωή δεν περιμένει
και το πρωί πετιέσαι απ' το κρεβάτι
ξυπνώντας πάντα απ' τον ίδιο εφιάλτη

Μέσα στο λεωφορείο
το βλέμμα σου
συναντά τα βλέμματα των άλλων,
στα μάτια τους διαβάζεις
τις ίδιες σκέψεις
που υπάρχουν και στο δικό σου μυαλό,
ξέρεις ότι βασανίζεστε
απ' τον ίδιο εφιάλτη,
αλλά νιώθεις πολύ ξένος
για να έρθεις κοντά τους

Κάποτε στη μέση της νύχτας
οι εφιάλτες των πολλών
θα γίνουν θηλιά στον λαιμό των λίγων
και το δρεπάνι της ιστορίας
θα θερίσει αυτά που ξόρκιζαν οι λίγοι
σαν φαντάσματα

Τότε είναι που θέλω να ζήσω

Είναι κάτι στιγμές που ο χειμώνας
μοιάζει να έχει νικήσει κατά κράτος

Τότε είναι που θυμάμαι ένα χαμόγελο
που τρόμαξε τους δικαστές,
ένα γράμμα απ' τη φυλακή
που αποπνέει ελευθερία
και το μίσος στα μάτια των παιδιών
στις διαδηλώσεις
για τον κόσμο που κληρονόμησαν

Και είναι τότε που θέλω να ζήσω
και η ζωή μου φαίνεται μικρή

Οι ίδιες πανάρχαιες κραυγές

Είναι κάτι άνθρωποι
που η σιωπή τους σε ξεκουφαίνει,
τα πρόσωπά τους σκαμμένα απ' τον χρόνο,
τα χέρια τους βαθιά χωμένα
στις τσέπες για να ζεσταθούν,
καρφώνουν τα μάτια τους πάνω σου
κι αδειάζουν μέσα σου μια θάλασσα από πόνο

Είναι κάτι άνθρωποι που τους βλέπεις
τα χειμωνιάτικα απογεύματα
κουλουριασμένους σε μια γωνιά,
σαν ξεχασμένοι απ' τον κόσμο
πεθαίνουν κι αναστένονται
χιλιάδες φορές πριν ξημερώσει
κι απ' το στόμα τους βγαίνουν
οι ίδιες πανάρχαιες κραυγές των κολασμένων

Θα ξημερώσει μετά από αιώνες

Όταν χαθούν για πάντα στη λήθη
το κόκκινο του αίματος και της φωτιάς,
το μαύρο της δυστυχίας,
το γκρίζο της στάχτης και των ερειπίων
Όταν κανείς δεν θα μπορεί να μισήσει,
ούτε να φοβηθεί,
γιατί κανείς δεν θα του στερεί τον ήλιο
Όταν τα παιδιά δεν θα πρέπει να χτίσουν
όσα γκρέμισαν οι γονείς τους
Όταν κανείς δεν θα σκοτώνει για να ζήσει
και η ζωή θα μοιράζεται δίκαια
σε όσους διψούν να ζήσουν

Θα ξημερώσει μετά από αιώνες
Οι ονειροπόλοι και οι ποιητές
θα χρωματίσουν τον κόσμο
με τα χρώματα του ουράνιου τόξου
και θα χτίσουν τα σπίτια τους πάνω στα σύννεφα
και κανείς δεν θα τους λέει τρελούς
γιατί θα βλέπει στα μάτια τους την ευτυχία

Τις νύχτες τα αστέρια θα φυλάνε σκοπιά
στο κατώφλι των πληγωμένων
ψηθυρίζοντας τότε τότε ένα παλιό νανούρισμα
για να διώξουν τα δάκρυα και τη μοναξιά

Και οι άνθρωποι
θα πεθαίνουν ήσυχα στον ύπνο τους
χορτάτοι από ζωή κι από όνειρα
και μ' ένα χαμόγελο θα καταλύουν
το βασίλειο του θανάτου

Χειμερινή ισημερία

Ο κόσμος μας έγινε σκιά
κάτω από μαύρο ουρανό
Μείναμε να νοσταλγούμε αιώνια το καλοκαίρι
και τη φωτιά
που 'καιγε κάποτε στα μάτια μας
Χαμογελάμε μόνο για να θυμόμαστε
πως κάποτε είχαμε τη δύναμη να ονειρευόμαστε
Τις άγρυπνες νύχτες μας
κοιτάμε κάθε τόσο απ' το παράθυρο αν ξημέρωσε
και περιμένουμε να λάμψει ξανά εκείνος ο ήλιος
που τον λέγαμε δικό μας

Τριεθνές

Γεννήθηκα σε μια γκρίζα χώρα
κάπου στα σύνορα με τη θλίψη και την οργή
Βρέχεται απ' τη θάλασσα του πόνου,
παράγει απελπισία και μίσος
και δανείζεται συνεχώς
μερικές στιγμές ζωής
που τις ξεπληρώνει με αίμα

Στην καμένη και άγονη γη της
φυτρώνουν μόνο κάτι παράσιτα
που κοντεύουν να μας πνίξουν
Ο πληθυσμός της δεν έχει απογραφεί,
είναι κάτι σκιές που κινούνται
στα όρια της ζωής και του θανάτου

Έχει εκδοθεί ταξιδιωτική οδηγία
να μην την πλησιάζει κανείς
Η δυστυχία της είναι μεταδοτική
και δεν αρμόζει στον πολιτισμένο κόσμο
Τη γλώσσα της κανείς δεν την καταλαβαίνει,
είναι κάτι ακατάληπτες κραυγές
και κάτι ψίθυροι σαν πέσει το σκοτάδι

Γεννήθηκα σε μια γκρίζα χώρα
που δεν υπάρχει σε κανέναν χάρτη
μόνο στους εφιάλτες
και σε κάτι ξεχασμένες γκραβούρες
που απεικονίζουν την κόλαση

Είμαστε ξένοι

Σας θυμάμαι μια ζωή
με μια γλώσσα πιο μεγάλη απ' το μπόι σας,
να λέτε ότι σήμερα δεν υπάρχουν ιδανικά
και ότι ο καθένας κοιτάει την πάρτη του,
για να δικαιολογήσετε τον τομαρισμό σας

Αλλοίμονο, την ίδια στιγμή
κάποιοι σαπίζανε στις φυλακές
για αυτά που λέμε ιδανικά,
άλλοι πάλι βρίσκονταν στο κατώφλι του θανάτου
μετά από δυο μήνες απεργίας πείνας

Σας θυμάμαι να φτύνετε στους τάφους
αυτών που δώσαν τη ζωή τους και το αίμα τους
για το ψωμί σας και την ελευθερία σας
Μικροί άνθρωποι με φτωχό μυαλό

Σας θυμάμαι να αποβλακώνεστε
μπροστά στο χαζοκούτι,
γιατί τα βιβλία σας πέφτανε βαριά,
και να νομίζετε ότι τα ξέρετε όλα
ενώ δεν ξέρετε τίποτα
Σας θυμάμαι να χλευάζετε
ό,τι δεν μπορείτε να καταλάβετε

Σας θυμάμαι να αποκαλείτε τρελούς
όσους θυσιάζουν τη ζωή τους
για πράγματα που το μυαλό σας αδυνατεί να συλλάβει,
γιατί εσείς δεν θα θυσιάζατε
ούτε ένα τετραγωνικό εκατοστό του καναπέ σας
Σας θυμάμαι να κάνετε ασπίδα τα παιδιά σας,
ότι δήθεν πουλήσατε την ψυχή σας για αυτά
και το μέλλον τους,
σαν να είστε οι μόνοι που έχετε παιδιά
Ξέρετε υπάρχουν γονείς
που ποτέ δεν σκύψαν το κεφάλι,
ούτε λύγισαν τη μέση,
για να μπορούν να κοιτάζουν τα παιδιά τους στα μάτια

Σας θυμάμαι να κατηγορείτε τους φτωχούς
για τη φτώχεια τους,
εσείς που μεγαλώσατε με τρύπια παπούτσια
Σας θυμάμαι να μιλάτε με περιφρόνηση
για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες,
εσείς παιδιά προσφύγων και μεταναστών
Σας θυμάμαι να λέτε με σιγουριά
ότι σαν μεγαλώσει ο άνθρωπος
ξεχνάει τα όνειρα της νιότης
και γίνεται γρανάζι
Χιλιάδες είναι αυτοί που σας διαψεύδουν
με τη ζωή και τον θάνατό τους

Σας θυμάμαι να αγανακτείτε
για τις μολότοφ και τα γκαζάκια,
όταν οι νατοϊκές βόμβες σκότωναν αμάχους
και οι σφαίρες της αστυνομίας δεκαπεντάχρονα παιδιά

Σας θυμάμαι να αποκαλείτε τους καταληψίες αλήτες,
εσείς που ψηφίζετε εγκληματίες
του κοινού ποινικού δικαίου
Σας θυμάμαι να μιλάτε με θαυμασμό
για αυτούς που σακατεύουν τους συναδέλφους σας,
που παλεύουν για το δικό σας δίκιο
Σας θυμάμαι να χειροκροτάτε τους εκμεταλλευτές σας
Σας θυμάμαι να αναρωτιέστε με αγανάκτηση
«Πού είναι το κράτος;» την ίδια στιγμή
που χτίζατε εξοχικό στα καμένα

Σας θυμάμαι με αηδία να λέτε
«Καλά να πάθει», «Πήγαινε γυρεύοντας»,
«Ας καθόταν στα αυγά του»
Σας θυμάμαι να μιλάτε για πολιτισμό,
εσείς που καταντήσατε τις νύχτες με πανσέληνο
τσιφτετέλι πάνω στα τραπέζια
Σας θυμάμαι να παριστάνετε τους τιμητές ιερών και
οσίων, εσείς που δεν σέβεστε ούτε τη μνήμη των νεκρών

Θυμάμαι τις χειραψίες σας με βουλευτές
και τα τραπεζώματα με τους γραμματείς των υπουργείων,
για έναν διορισμό, για μια απευθείας ανάθεση,
για μια θέση στον ήλιο

Μόνο που για να δεις τον ήλιο
πρέπει να σηκώσεις το κεφάλι
Σας θυμάμαι να λέτε ότι έτσι κάνουν όλοι
γιατί έτσι είναι ο κόσμος

Έτσι είναι ο δικός σας κόσμος
Πέρα απ' αυτόν υπάρχει ένας κόσμος
γεμάτος φως

Σας θυμάμαι σαν ένα μαύρο σύννεφο
σε ανοιξιάτικο μεσημέρι
Ντρέπομαι που αναπνέουμε τον ίδιο αέρα
Είμαστε ξένοι
Ό,τι πιο όμορφο έχω δει
είναι οι υψωμένες γροθιές
στα παράθυρα των κελιών
που μ' έκαναν να κλάψω από χαρά
Αυτή τη χαρά εσείς δεν θα τη νιώσετε ποτέ
Σας λυπάμαι

Σημάδι αναγνώρισης

Αλλάζαν όλα γύρω μου,
ένιωθα ξένος,
τότε ήταν που φοβήθηκα
μη χάσω τον εαυτό μου
Έτσι, σταμάτησα να μεγαλώνω
και όταν όλοι μιλούσαν
για πράγματα άγνωστα σε μένα
και έτρεχαν να προλάβουν τις εξελίξεις
και να προσαρμοστούν
μην τους κακοχαρακτηρίσουν
και τους περάσουν για αφελείς
που δεν έχουν πιάσει το νόημα
και αδυνατούν να κατανοήσουν
το πνεύμα της εποχής,
εγώ έκανα τη ζωή παιχνίδι
αλλά απ' αυτά τα σοβαρά παιχνίδια
που αφήνουν τα σημάδια τους
κι έχουν σκληρούς κανόνες

«Μα έλα τώρα, παιδιά είμαστε;»
όταν ακούω αυτή τη φράση
κάνω τον αδιάφορο
για να μη μ' αναγνωρίσουν,
φανερώνομαι μόνο σ' αυτούς
που μιλούν με στίχους
και παίρνουν στα σοβαρά
τα γέλια και τα δάκρυα των παιδιών

Μέχρι να μάθουμε να ζούμε

Πόσα χελιδόνια πέταξαν πάνω απ' τα κεφάλια μας
χωρίς να σηκώσουμε το βλέμμα στον ουρανό;
Πόσα λουλούδια άνθισαν δίπλα μας
κι εμείς ανυποψίαστοι
συνεχίζαμε τη ρουτίνα μας;
Πόσα τραγούδια της άνοιξης ακούστηκαν
μα είχαμε κλειστά τα αυτιά μας;

Πόσα χρώματα άλλαξε ο ουρανός
όσο ήμασταν κλεισμένοι στον εαυτό μας;
Πόσα ταξίδια ματαιώσαμε;
Πόσους νέους κόσμους αρνηθήκαμε να γνωρίσουμε;
Πόση ζωή ξοδέψαμε μέχρι να μάθουμε να ζούμε;
Πόσα σπουδαία πράγματα προσπεράσαμε βιαστικά;
Πόσα θαύματα αρνηθήκαμε να ζήσουμε;
Σε πόσα όνειρα κλείσαμε την πόρτα;
Γιατί τους αφήσαμε να μας πείσουν
ότι ο χειμώνας θα κρατήσει για πάντα;

Πνιγμένο γέλιο

Κι αν δεν με βλέπεις ποτέ να γελάω
δεν είναι γιατί σου κρατώ κακία
Μα να, πώς να στο πω;
Είναι κάτι γκρίζα σύννεφα
που μ' εμποδίζουν να χαρώ τον ήλιο,
είναι οι χιλιάδες μαύρες σκέψεις
που μου διαλύουν το μυαλό,
είναι κι αυτοί οι γκρίζοι τοίχοι
που υψώνονται γύρω μου,
είναι που γίνονται ολοένα πιο βαριά
τα βήματά μου,
είναι και που γίνονται
όλο και πιο δύσκολες οι ανάσες μου

Είναι που έγινε σαν ψίθυρος η φωνή μου,
είναι κι αυτός ο εκκωφαντικός θόρυβος
που τρυπάει τα αυτιά μου,
είναι κι αυτή η πικρή γεύση
που έχω συνεχώς στο στόμα,
είναι και που έγινε η ζωή μας αριθμός
που δεν χωράει στους λογαριασμούς τους

Ένας κόκκος άμμου

Κι αν είμαι μόνο ένας κόκκος άμμου
θα κάνω σαμποτάζ
στα καλολαδωμένα σας γρανάζια
Κι αν είμαι μόνο μια σταγόνα βροχής
θα πλημμυρίσω τον κόσμο σας
Κι αν είμαι μόνο ένα αεράκι
θα σαρώσω τις βεβαιότητές σας
Κι αν είμαι μόνο μια φευγαλέα σκέψη
θα κάνω κατάληψη στα μυαλά σας
Κι αν είμαι μόνο ένας μακρινός ήχος
θα σας κρατάω άγρυπνους τις νύχτες
Κι αν είμαι μόνο ένας στίχος
θα πολεμήσω την ασχήμια του κόσμου σας
Κι αν έχω μόνο μια καρδιά
θα χωρέσει μέσα της ό,τι μισείτε

Το πιο βαρύ φορτίο

Στην αγαπημένη μνήμη της μητέρας μου

Αν ερχόμαστε στη ζωή για κάποιο σκοπό
εσύ ήρθες για να δείξεις
πως δεν υπάρχουν όρια στην αγάπη
και πως οι μεγάλες καρδιές
βρίσκονται σε μικρά σώματα

Μια κουρασμένη καλησπέρα
κι ένα πικραμένο βλέμμα
κι ένιωθες τον πόνο μου
και γινόταν δικός σου
Το πιο βαρύ φορτίο
μπορούσες να σηκώσεις
στους μικρούς σου ώμους
χωρίς ένα τόσο δα παράπονο
έφτανε μόνο να ξέρεις ότι είμαι καλά

Δυο γλυκές κουβέντες
και ηρεμούσε της ψυχής μου
η φουρτουνιασμένη θάλασσα
και φωτίζονταν
τα σκοτεινά μονοπάτια του μυαλού μου
Όταν στα χέρια μου
έπαιρνα τα δυο σου χέρια
πάνω τους έβλεπα τα σημάδια
μιας σκληρής και δύσκολης ζωής

Κι ήταν αυτή η ζωή που έδωσες για να αναστηθώ
Κι όταν κούρνιαζες σαν σπουργίτι στην αγκαλιά μου
φοβόμουν ότι μια μέρα θα πετάξεις μακριά
κι ας ήταν μικρά τα φτερά σου
Και όταν ήρθε εκείνη η μέρα
κρύφτηκαν όλα τα σύννεφα
και σταμάτησε ο αέρας να φυσάει
για να 'χεις ήρεμο ταξίδι

Δυο αθώα μάτια κι ένα παιδικό χαμόγελο
σε έναν κήπο με λευκά τριαντάφυλλα
Δυο αθώα μάτια κι ένα παιδικό χαμόγελο
που θα 'ρχονται στον ύπνο μου
όταν βλέπεις από ψηλά τα δάκρυά μου
Ένας φωτεινός ήλιος σε ένα απριλιάτικο πρωινό
να θυμίζει για πάντα το ταξίδι σου
Δυο αθώα μάτια κι ένα φωτεινό χαμόγελο
ανεξίτηλο σημάδι στην ψυχή μου

Ο αιώνιος ύπνος

Η ζωή είναι για όσους αψηφούν τον θάνατο
και όταν ο θάνατος τους καλέσει
τον ανταμώνουν σαν να πηγαίνουν σε γιορτή
Ήσουν κι εσύ ένας απ' αυτούς
Και όλη η πλατεία Ταξίμ έγινε μια πληγή
Και όλος ο κόσμος έγινε
για μια στιγμή δικός σου

Δεν κλαίω αδελφέ μου για σένα
Κλαίω για τους δειλούς
που θα πουν πως πήγαινες γυρεύοντας,
για τους αδιάφορους
που θα γυρίσουν πλευρό
συνεχίζοντας τον μακάριο ύπνο τους,
για τους δολοφόνους
που θα γυρίσουν στο σπίτι
και θα αγκαλιάσουν τα παιδιά τους
με αιματοβαμμένα χέρια,
για τα κοράκια
που θορυβούν πάνω απ' το μνήμα σου,
για τα σκυλιά
που βεβηλώνουν λυσσασμένα τη μνήμη σου,
για τους γυμνοσάλιαγκες
που ζητούν την επιβολή της τάξης,
για τους συνετούς
που συνιστούν και στις δυο πλευρές αυτοσυγκράτηση,
για τις μάνες
που νιώθουν συμπάθεια για τους φονιάδες

Για τα αδέλφια σου
που σε θεωρούν ξένο,
για τους ζωντανούς
που ξοδεύουν άσκοπα τη ζωή τους,
για τους σκλάβους
που συνήθισαν τις αλυσίδες,
για τους τυφλούς που σε ψάχνουν
ανάμεσά τους
αντί να κοιτάζουν στα αστέρια

Δεν κλαίω αδελφέ μου για σένα
Κλαίω γιατί δεν ήμουν δίπλα σου,
γιατί μας άφησες μόνους με τις ύαινες,
γιατί όταν, όπως λέμε, η μέρα μας θα 'ρθει
δεν θα σ' έχουμε κοντά μας

Υ.Γ. Αναφέρεται στην εξέγερση στην πλατεία Ταξίμ της
Κωνσταντινούπολης το καλοκαίρι του 2013.

Όσο δυναμώνει το φως

Όση εγκατάλειψη κρύβει ένα βλέμμα,
τόση αλληλεγγύη κρύβει μια λέξη,
όση απελπισία κρύβει η νύχτα,
τόση ελπίδα φέρνει η αυγή,
όσο πόνο προκαλεί μια πληγή,
τόση χαρά φέρνει το αύριο,
όση ανοησία έχει η φλυαρία,
τόση σοφία έχει η σιωπή,
όσο δυναμώνει το φως,
τόσο αραιώνει το σκοτάδι,
όσο υποχωρεί το εγώ,
τόσο δυναμώνει το εμείς

Οι απέναντι

Η ζωή σεργιανίζει στις γειτονιές
και τις πλατείες των ανθρώπων
Το τσιμέντο και η ασφαλτος αντηχούν
τους χτύπους της καρδιάς τους
Και όσοι στέκονται απέναντι,
κλεισμένοι στα γραφεία τους
προσπαθούν να δώσουν στους χτύπους
τον δικό τους ρυθμό

Κι όταν ακούσουν να μιλούν για αγώνα
χαμογελούν ειρωνικά
Τι να καταλάβουν οι φτωχοί από αγώνα;
Η ψυχή τους ένα ακόμα προϊόν στις αγορές
και τα χρηματιστήρια

Όταν φτάσουν στα αυτιά τους λέξεις όπως
ψωμί, μεροκάματο, άνθρωποι του μόχθου,
ξεσπαθώνουν κατά του λαϊκισμού,
της δημιουργίας εντυπώσεων
και της πολιτικής εκμετάλλευσης

Πού να ξέρουν πώς βγαίνει το ψωμί;
Αυτά είναι για τους πληβείους
Ξεκίνησαν με ένα ψέμα στις αποσκευές
και μια υπόκλιση που γίνεται όλο και πιο βαθιά,
ώσπου στο τέλος σέρνονται στο χώμα

Αυτό που λένε αυτοί ζωή είναι ένα άψυχο κάδρο
σαν νεκρή φύση, σαν άδειο βλέμμα,
μια ακόμα εμπορική συναλλαγή
Μάθανε πολλά τόσα χρόνια στην πιάτσα
Να σκοτώνουν την αλήθεια,
να μισούν όσους περιφρονούν τις αξίες τους,
να προσκυνούν τους δυνατούς,
να χλευάζουν τους αδύναμους,
να φοβούνται όσους δεν μπορούν να εξαγοράσουν

Το μόνο που δεν έμαθαν ποτέ,
άλλωστε πάντα απέφευγαν τις επικίνδυνες γνώσεις,
είναι να ζεσταίνουν τα χέρια τους
στη φωτιά της ψυχής τους
Γιατί τα χέρια τους τα κρύβουν
και η ψυχή τους είναι από χρόνια πουλημένη

Κι αν καμιά φορά ακούσουν μέσα τους
μια αδύναμη φωνή,
που τους θυμίζει ότι κάποτε υπήρξαν άνθρωποι,
την πνίγουν πριν προλάβει να δυναμώσει

Το πέρασμά τους απ' τον κόσμο
είναι σαν ένας δρόμος γεμάτος λασπόνερα
Δρουν πάντα στο σκοτάδι,
γιατί έτσι γίνονται οι δουλειές,
και τα αστέρια
που φωτίζουν τα βήματα
των νυχτερινών διαβατών
έχουν κρυφτεί απ' τη ντροπή τους

Την έβδομη ζωή

Αν είχα επτά ζωές
τη μία θα την ξόδευα στις θάλασσες
Αιγαίο, Μεσόγειο, Ατλαντικό και Ειρηνικό,
Μαύρη Θάλασσα
Απέραντη υγρή πατρίδα
που κάθε μέρα αλλάζει πρόσωπο
Θα 'γραφα το όνομά μου πάνω στα κύματα
και θα αντηχούσαν το τραγούδι μου στις επόμενες γενιές

Τη δεύτερη ζωή θα την ξόδευα
για να μάθω να πετάω
και να μην παίρνω πια τη ζωή στα σοβαρά
αφού όλα από ψηλά θα έμοιαζαν μικρά

Την τρίτη θα γυρνούσα σε σκοτεινά και υγρά σοκάκια,
στους κακόφημους δρόμους των λιμανιών και
σε περιφρονημένες συνοικίες,
στο πιο βαθύ σκοτάδι
με βήματα σαν της γάτας
θα εισχωρούσα απαρατήρητος
στον κόσμο των απόκληρων
για να ακούσω αυτά τα παραπονεμένα τραγούδια
που ποτέ δεν τραγουδιούνται στο φως

Η τέταρτη θα κυλούσε σε μια χώρα
που δεν γνωρίζουν τον πόνο και τη λύπη
που τίποτα δεν χωρίζει τους ανθρώπους
μόνο ζούνε και αγαπάνε κάτω απ' τον ίδιο ήλιο

Την πέμπτη ζωή θα την περνούσα γράφοντας
για αυτό τον κόμπο που έχω στο λαιμό
κι αυτό το πλάκωμα στο στήθος
και τα βράδυα που δεν μου κολλάει ύπνος
κι όλα όσα μετάνιωσα
κι όσα κρατούν την καρδιά μου φυλακισμένη

Την έκτη ζωή θα την αφιέρωνα στα όνειρα
και θα 'ταν σαν τα όνειρα που κάνουν τα παιδιά
χωρίς λογική και ρεαλισμό
μόνο μαγεία
σαν να 'χουν βγει απ' τα παραμύθια

Την έβδομη θα έβρισκα απ' όλα αυτά τα όνειρα
το πιο εξωπραγματικό
και θα προσπαθούσα να το κάνω αληθινό

Κι αν στο τέλος ό,τι κατάφερνα
έμοιαζε έστω και λίγο στο όνειρο
θα ήξερα ότι δεν πήγε χαμένη η ζωή μου

Η σιωπή είναι η ηρεμία πριν την καταιγίδα

Όταν με στοχεύετε με τα δηλητηριώδη βέλη σας
χαμογελώντας χαιρέκακα
δήθεν μιλώντας γενικά
με αυτές τις κοινότοπες εκφράσεις
«Συζήτηση κάνουμε»,
«Μην τα παίρνεις όλα προσωπικά»

Όταν μου πετάτε ξεδιάντροπα
όλη τη σαπίλα της ψυχής
και του μυαλού σας
στο όνομα της άποψής σας
που πρέπει δήθεν να σεβαστώ

Όταν κακοποιείτε βάνουσα
κάθε ανθρώπινη αξία
νομίζοντας πως λέτε κάτι έξυπνο
Όταν το μίσος και η κακία ξεχειλίζουν
από κάθε εκατοστό της ύπαρξής σας
όσο κι αν προσπαθείτε να το κρύψετε
με επιτηδευμένα φιλικό ύφος

Τότε μένω για λίγο σιωπηλός
σας ζυγίζω με το βλέμμα
ψάχνοντας το σημείο που πονάει πιο πολύ
και περιμένω να χτυπήσω

Κάτι μέρες του Οκτώβρη

Με σκοτώνουν τα ευφυολογήματα της συμφοράς,
όλες αυτές οι χιλιοειπωμένες ανοησίες
και οι αερολογίες που ξεστομίζονται
με στόμφο από ανθρώπους
που ανακαλύπτουν την ουσία της ζωής
σε ένα τσιτάτο

Με σκοτώνουν εκείνες οι ώρες που λένε μικρές
όταν πλησιάζει το πρωί
κι εγώ δεν μπορώ να ησυχάσω ούτε λεπτό
Με σκοτώνουν κάτι μέρες του Οκτώβρη
που στέλνουν βίαια το καλοκαίρι στο παρελθόν
Με σκοτώνουν κάτι μεσημέρια
που μόλις έχω ξυπνήσει με βαρύ κεφάλι
και μαύρους κύκλους κάτω απ' τα μάτια

Με σκοτώνουν οι γιορτές
που μου θυμίζουν τη μοναξιά μου
Με σκοτώνουν οι άγρυπνες νύχτες
και η πικρή γεύση που αφήνουν τα όνειρα
Με σκοτώνει η ατέλειωτη αναμονή της άνοιξης
και τα λουλούδια που πεθαίνουν πριν ανθίσουν

Με σκοτώνει αυτή η απέραντη σιωπή
όταν γύρω υπάρχουν τόσα στόματα
Με σκοτώνουν τα ψέματα
που έγιναν τόσο οικεία
που δεν ξεχωρίζουν απ' την αλήθεια

Με σκοτώνουν όσα νόμιζα νεκρά
μα κοιμούνται μέσα μου
κι από ώρα σε ώρα θα ξυπνήσουν
Με σκοτώνει η εξορία απ' τον κόσμο
που έχτιζα τα καλοκαίρια
των παιδικών μου χρόνων

Ο κόσμος τους

Ο κόσμος τους σαπίζει
Οι εγκληματίες μιλούν για έγκλημα,
οι χυδαίοι μιλούν για χυδαιότητα,
οι κάπηλοι μιλούν για καπηλεία,
οι εκβιαστές μιλούν για εκβιασμό,
οι ανήθικοι μιλούν για ανηθικότητα,
οι κηφήνες μιλούν για τεμπελιά,
οι πρόστυχοι μιλούν για προστυχιά,
οι υποκριτές μιλούν για υποκρισία,
οι ψεύτες μιλούν για ψέμα,
οι κλέφτες μιλούν για κλεψιά
Μένει να μιλήσουμε κι εμείς

Τυφλό σημείο

Πώς μπορείτε να γράφετε ποιήματα
αγναντεύοντας το ηλιοβασίλεμα
όταν μπροστά στα μάτια σας ανοίγεται η κόλαση;
Πώς μπορείτε να μεθάτε απ' το άρωμα των λουλουδιών
όταν οι πληγές έχουν κακοφορμίσει;
Πώς μπορείτε να μαγεύεστε
απ' το κελάϊδισμα των πουλιών
όταν οι κραυγές των κολασμένων
σας τρυπούν τα τύμπανα;

Πώς μπορεί η καρδιά σας να σκιρτά από έρωτα
όταν γύρω σας υψώνουν τείχη;
Πώς μπορείτε να γράφετε γεμάτοι έπαρση
για την αγωνία της ύπαρξης
όταν ο διπλανός σας δεν ξέρει αν θα υπάρχει αύριο;
Πώς μπορείτε να υμνείτε την ομορφιά της ζωής
όταν την έχουν λεηλατήσει;

Τόσος θάνατος, τόσο αίμα, τόση δυστυχία
και δεν υπάρχει ούτε μια τόση δαγωνιά
για αυτά στις σκέψεις σας

Η εφήμερη λάμψη του τίποτα

Μη μιλάτε σε πρώτο πληθυντικό
Εγώ δεν υποκλίθηκα ποτέ σε δολοφόνους
ούτε βρεθήκαμε ποτέ στα ίδια μέρη
εκεί που υμνούν έρποντας
τους μεγάλους ευεργέτες

Μη μιλάτε σε πρώτο πληθυντικό
Εγώ ποτέ δεν είχα υψηλές γνωριμίες
ούτε συναναστράφηκα εγκληματίες
με γεμάτες τσέπες

Μη μιλάτε σε πρώτο πληθυντικό
Εγώ δεν θαμπώθηκα ποτέ
απ' την εφήμερη λάμψη του τίποτα
ούτε απ' της ρηχότητας
τα πλουμιστά στολίδια

Μη μιλάτε σε πρώτο πληθυντικό
Ποτέ δεν τοποθέτησα την ψυχή μου
στο ράφι με τα ευπώλητα
μ' αυτό το αυτάρεσκο χαμόγελο
που έχουν οι Εφιάλτες

Αρχιτέκτονες των ερειπίων

Κι έγινε η χώρα πτέρυγα μελλοθανάτων
και περιμένουμε να πεθάνουμε απ' τη φτώχεια
κι είναι η αναμονή κι απ' τον θάνατο χειρότερη,
μεγάλη και βασανιστική
σε μια κρύα πόλη που ξέχασε τα παιδιά της

Μα αν κάποιος λίγο πριν την έξοδο
αποφασίσει να πάρει κάποια παράσιτα μαζί του
θα 'χουμε λόγο να χαμογελάμε
Κι αν τα υπόλοιπα παράσιτα,
που έχουν γίνει τετράπαχα απ' το αίμα μας
και παίζουν τζόγο με τον θάνατο μας,
χάσουν τον ύπνο τους
θα 'χουμε λόγο να ελπίζουμε

Οι αρχιτέκτονες των ερειπίων
και της φρίκης ας νιώσουν επιτέλους
τον πόνο που σκορπάνε
Να ρίξουμε τους ίδιους μέσα στον λάκκο
που έσκαψαν για μας
κι ας γίνουν οι κραυγές του τέλους τους
το σάλπισμα μιας νέας ζωής

Μαχαίρι στην πληγή

Λυπάμαι που δεν έχω να αφηγηθώ όμορφες ιστορίες
για εραστές που πεθαίνουν από έρωτα,
για ευτυχισμένους ανθρώπους
που ζήσαν καλά κι εμείς καλύτερα,
για την αγάπη που νικάει το χρήμα,
για όνειρα που γίνονται πραγματικότητα,
για τη χώρα της αιώνιας χαράς

Οι στίχοι μου μοιάζουν με επιθανάτιο ρόγχο,
με την κραυγή που βγάζει κάποιος
όταν στρίβουν ένα μαχαίρι στην πληγή του,
με τον πιο σκοτεινό εφιάλτη
που μπορείτε να φανταστείτε,
με το βλέμμα που έχουν οι μελλοθάνατοι,
με το παράπονο όσων δεν έζησαν,
με τα χιλιάδες όχι και γιατί
που βασανίζουν τις ψυχές,
με το πλοίο που δεν θα 'ρθει ποτέ,
με τη θάλασσα που είναι πάντα φουρτουνιασμένη,
με το έρημο νησί που δεν υπάρχει στον χάρτη

Όταν ξανάρθεις

Στη μνήμη του Αϊλάν και όλων των προσφύγων

Ξέρεις Αϊλάν υπάρχουν άνθρωποι που ξεχνούν εύκολα
κι ας κυλάει στις φλέβες τους αίμα προσφύγων
Ξέρεις Αϊλάν υπάρχουν άνθρωποι που αγαπούν το ψέμα
γιατί η αλήθεια για αυτούς δεν είναι βολική
Ξέρεις Αϊλάν υπάρχουν άνθρωποι που υποκρίνονται
κι όταν προσεύχονται για ειρήνη στον κόσμο
αδιαφορούν για τα θύματα του πολέμου

Ξέρεις Αϊλάν για αυτούς που μας κυβερνούν
οι ζωές μας δεν έχουν καμία αξία
Ξέρεις Αϊλάν για τους ισχυρούς
ο θάνατος και η δυστυχία
είναι δουλειές με μεγάλα κέρδη

Μα ξέρεις όλα αυτά δεν τα λέμε στα παιδιά
γιατί φοβόμαστε μην πληγωθούν
Περιμένουμε να μεγαλώσουν
για να γνωρίσουν την ασχήμια του κόσμου
Όμως εσύ δεν πρόλαβες να μεγαλώσεις
και πριν μάθεις να γράφεις το όνομά σου
έμαθες ότι η ιστορία είναι γραμμένη με αίμα

Πόσοι μικροί φαίνονται
όταν μιλούν για ελευθερία και δημοκρατία
Κούφια λόγια στο στόμα τους
κι εμείς να ντρεπόμαστε που τους ακούμε

Και τώρα Αϊλάν ποιος παράδεισος
να χωρέσει την αθωότητά σου;
Και τώρα ποια γη να σ' αγκαλιάσει
που είσαι τόσο μικρός για τέτοιο ταξίδι;
Πόσα νανουρίσματα να συντροφεύουν
τον αιώνιο ύπνο σου;
Σε ποια γωνιά του ουρανού να σ' αναζητήσω;
Πώς να σου μιλήσω για τα χρώματα
όταν γνώρισες μόνο το κόκκινο και το μαύρο;

Ξέρεις Αϊλάν αυτός ο κόσμος που τόσο σε πλήγωσε
κάποτε θα καταρρεύσει
και στα ερείπιά του θα χτίσουμε τον δικό μας
που κανείς δεν θα περισσεύει
και δεν θα υπάρχουν ντόπιοι και ξένοι
Και τότε ξέρω ότι θα ξανάρθεις
γιατί ένα κομμάτι αυτού του κόσμου σου ανήκει

Άγουρη άνοιξη

Αρχές Μάρτη, ξημέρωμα μιας Κυριακής
κι ένα παιδί που δεν μεγάλωσε ποτέ
καταριέται τη φτώχεια του
και περιμένει τα πρώτα χελιδόνια
Πολύ κρύο, πολύ σκοτάδι
και πουθενά λίγο χρώμα
να αντιστέκεται στο μαύρο και στο γκρίζο

Μα κάτι πουλιά ίσα με μισή παλάμη
χτίζουν φωλιές και μαθαίνουν
στα παιδιά τους την αγάπη
κι είναι αυτά τα πουλιά η υπόσχεση
ότι ο κόσμος θα αλλάξει
και οι φτωχοί θα κληρονομήσουν την άνοιξη

Περιεχόμενα

Ατσάλι και φωτιά.....	9
Σκόνη πάνω σε παλιά βιβλία.....	10
Στην αθέατη όψη του κόσμου.....	12
Τα πρόσωπα πίσω απ' τις μάσκες.....	14
Ίχνη πάνω στην άμμο.....	15
Η ιστορία ακόμα μας περιμένει.....	16
Αστέρια από χώμα.....	17
Η ζωή μας περιπλάνηση στην έρημο.....	18
Χιλιάδες πληγές.....	19
Ιστορίες μιας νύχτας του χειμώνα.....	20
Απογραφή.....	21
Σαν τα σύννεφα που φέρνουν βροχή.....	22
Και να που έρχεται κάποτε η ώρα.....	23
Ό,τι αγαπάω παλεύει στους δρόμους.....	24
Μια χαραμάδα τρυφερότητας στην κόλαση.....	26

Μετά τη λήθη.....	27
Για ένα ηλιοβασίλεμα.....	29
Στο ίδιο φωτεινό αδιέξοδο.....	30
Εκατόν τριάντα έξι ψέματα.....	31
Στη μέση της νύχτας.....	32
Τότε είναι που θέλω να ζήσω.....	33
Οι ίδιες πανάρχαιες κραυγές.....	34
Θα ξημερώσει μετά από αιώνες.....	35
Χειμερινή ισημερία.....	37
Τριεθνές.....	38
Είμαστε ξένοι.....	39
Σημάδι αναγνώρισης.....	43
Μέχρι να μάθουμε να ζούμε.....	44
Πνιγμένο γέλιο.....	45
Ένας κόκκος άμμου.....	46
Το πιο βαρύ φορτίο.....	47

Ο αιώνιος ύπνος.....	49
Όσο δυναμώνει το φως.....	51
Οι απέναντι.....	52
Την έβδομη ζωή.....	54
Η σιωπή είναι η ηρεμία πριν την καταιγίδα.....	56
Κάτι μέρες του Οκτώβρη.....	57
Ο κόσμος τους.....	59
Τυφλό σημείο.....	60
Η εφήμερη λάμψη του τίποτα.....	61
Αρχιτέκτονες των ερειπίων.....	62
Μαχαίρι στην πληγή.....	63
Όταν ξανάρθεις.....	64
Άγουρη άνοιξη.....	66

